

Finansdepartementet

08.01.2020

Vår ref.

Deres ref. 19/3926

Hørings svar - NOU 2019:16 Skattlegging av vannkraftverk

NITO – Norges Ingeniør- og Teknologiorganisasjon, er landets største organisasjon for ingeniører og teknologer med over 91 000 medlemmer fordelt på alle deler av norsk arbeidsliv. Omlag 5000 av våre medlemmer arbeider innen energiforsyningen.

NITO er opptatt av at landets vannkraftressurser skal være i offentlig eie og forvaltes til beste for fellesskapet og storsamfunnet. De offentlige eierne må gjennom et aktivt eierskap bruke sin innflytelse til å sikre kontinuerlig oppgradering, modernisering og utbygging av vannkraftforsyningen.

Det er et stort potensial for økt vannkraftproduksjon gjennom opprustning og vedlikehold av eksisterende vannkraftverk. Det må sikres gode rammebetingelser for investeringer i og utvikling av eksisterende og nye vannkraftverk. Dagens skatteregime for vannkraft hindrer viktige investeringer i fornybar energi. Fornybar kraftproduksjon er en viktig bidragsyter til en grønn omstilling i samfunnet. Det må derfor legges til rette for bedre utnyttelse av vannkraftverk der det er mulig.

NITO viser til Finansdepartementets høringsbrev av 30.09.2019, og har følgende innspill til NOU 2019:16 Skattlegging av vannkraftverk:

Den politiske bakgrunnen for kraftskatteutvalget er et ønske om å legge til rette for økt produksjon fra eksisterende vannkraft. Samtlige partier på Stortinget har programfestet dette. Regjeringen satte ned Kraftskatteutvalget etter klare signaler fra stortinget i forbindelse med behandlingen av Energimeldingen (2016) "Kraft til endring". Utvalget fikk i hovedoppgave å vurdere om dagens vannkraftbeskatning hindrer at samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter blir gjennomført.

Kraftskatteutvalget har mange gode analyser, men NITO oppfatter ikke at de svarer på oppgaven. Anbefalingene vil etter vårt syn i liten grad stimulere til opprustning og utvidelse av dagens vannkraftverk. Forutsetningene for eksempel om velfungerende kapitalmarkeder og ingen eierskapsbegrensninger er sviktende, og etter NITOs syn tilpasser ikke utvalget skattesystemet til virkeligheten, blant annet ved å "tenke bort" det offentlige eierskapet i næringa.

Avvikling av de konsesjonsbaserte ordningene og ytterligere skjerping av grunnrenteskatten vil slik NITO ser det ikke bidra positivt for å oppnå økt produksjon fra eksisterende vannkraft. Det er innretningen på grunnrenteskatten som er mest problematisk for investeringer i eksisterende vannkraftverk. Utvalget foreslår å beholde innretningen og øke satsen, noe som vil forsterke problemene ytterligere.

Det finnes alternative løsninger til det utvalget foreslår. En mulighet er kortere skattemessige avskrivningstider. En annen er reformert grunnrenteskatt som kun beskatter faktisk grunnrente. Normalavkastning må skjermes av friinntektsrenten.

NITO mener dessuten lokal kompensasjon må bestå som i dag, hvor vertskommunene får sin andel av verdiskapingen slik at det fremdeles skal være attraktivt å være vertskap for vannkraftutbygginger.

Norsk vannkraft står foran mange reinvesteringsbeslutninger i nær framtid. Det haster derfor med å få plass effektive insentiver for (re)investeringer i vannkraft.

Med vennlig hilsen

Trond Markussen
President

Steinar Sørli
Generalsekretær